Ціна 15 коп.

№ 9 (100)

Червоний перець

РІК ВИДАННЯ V

САТИРИЧНО - ГУМОРИСТИЧНИЙ ДВОТИЖНЕВИК

Харків, вул. К. Лібкнехта, 11. Телеф. 40-27. 1931

Мал. Л. Каплана

Рекорди двох систем

На городі бузина...

ВЕСНЯНИЙ ОПОРОС

«Комсомолець України» свинарську проблему вирішив у досить простий спосіб: у статті «Тисячі тонн м'яса дати робітникам соціялістичної індустрії», в номері з 13/V—31 року ми прочитали:

«В цих радгоспах комсомольські осередки цілком підготувалися до весняного опоросу».

Шановний авторе! Приготуйтеся й ви... до розмови з редактором мови.

НУ, Й РЕЦЕНЗЕНТИ...

Рецензія на поставу не така проста річ як думають. Ось послухайте рецензію якогось М. Т. в «Харківському Пролетарі» з 14/V — 31 р. на поставу шевченківців «Іда Брук».

«Ця атмосфера любовного ставлення до своєї роботи ясно почувається в спектаклі. В ньому ж почувається серйозна й уважна режисерська рука й наявна акторська гра».

Це початок. І далі.

«Монолог у портреті Наполеона якийсь зовсім непотрібний. Фальшиво звучить сцена повстання.... Від повстання показаного так тхне вампукою. До того ж стиль цієї сцени якось випадає із загального тону спектаклю... Оформлення нерівне. Також нерівна і музика. Читець спочатку спектаклю органічно не пов'язаний із ним...»

Закружисто?

Ото - ж.

За такі, пробачте, рецензії колись били рецензентів. А тепер ще й безплатні контрамарки видають.

МІРКУВАННЯ НА ПЕРЕСАДЦІ

* Коли ти пустив зустрічний поїзд і тільки випадок попередив катастрофу, не говори, що ти чесно виконав зустрічний плян.

* Коли налетить поїзд на поїзд, і в наслідок обидва опиняться під откосом, це ще не значить, що на твоїй дільниці поширене ударництво.

* Краще тверезий вилочник, ніж п'яний начальник станції.

* Ідеш на день, бери відпустку на місяць.

* Найшвидший поїзд той, що хоч потихеньку та їде.

ІДУТЬ ПОЇЗДИ...

(А може й не йдуть)

Ні, ви не знаєте, що таке п'ятий експлуатаційний район. Не знаєте ви, мабуть, і дорогого товариша Кудрю, і шановного товариша Тимошенка, і вельмишановного товариша Собакаря.

А люди вони, як говориться, є козюлькою, люди оригінальні і, головне — «достойні кісті Айвазовського».

Наприклад, товариш Кудря. Залізнична шишка. Командир. Відповідальний «перед вище стоящим органом» і т. д.

Вночі — в 12 годин 30 хв. своїм стальним голосом він дав станції Полтава розпорядження:

— Дати без всяких зайвих балачок бригаду на терміновий поїзд, який відряджається в дві години 30 хв. ночі: тобто через дві години.

А поїзд непередбачений. І темна, пізня ніч. І нема в кондукторській кімнаті ні одного зайвого чоловіка.

Що ж робити? Куди піти? Кому сказати?

Стали бігати по кондукторських квартирах, стали стягати людей — кого з ліжка, кого з горища, а кого прямо з хрестин.

— Ідіть,— казали їм,— ідіть, люди добрі, не підкачайте, не здайте своїх обер - кондукторських темпів.

Прийшов народ. Хто в підштаниках, хто в жінчиній кофті, а дехто й по формі.

Прийшов народ за десять хвилин до відходу поїзда й вишикувався перед грізними очима начальства.

— Спасибі за службу,— делікатно сказав кондукторам відповідальний товариш Кудря.— Спасибі, братці, за темпи, але даною мені властю поїзд я одміняю і вас відпускаю спать... Будемо рахувати це як за пробну бойову тривогу, або просто за непорозуміння.

Після цього став начальствувать оператор — такий чин — Тимошенко.

— Зберіть мені,— наказав він тій же станції, не 24 кондукторські бриґади, а зберіть 31. Сім поїздів пустимо в ударному порядкові.

Зібрали. Народ томився, прокурив всю станцію, чекав. А од товариша оператора прийшло таке повідомлення:

— Шість поїздів одміняю. Нема вантажу. Скажіть кондукторам, нехай ідуть додому. Будемо рахувати це як...

— Знаємо! Не турбуйтесь...

І вступив того ж дня на командирську варту диспетчер товариш Собакар. Було це 30 червня с. р. Вступив він, взяв телефонну трубку і сказав кондукторській кімнаті:

— Одміняю один поїзд. Нехай кондуктори ідуть собі з богом відпочивати.

Пішли кондуктори по хатах. Пороздягалися, пороззувалися, полягали спати.

А диспетчер товариш Собакар бере телефонну трубку та й каже:

— Помилка. Кондукторська бригада страсть потрібна. Негайно розшукайте й доставте....

Знов порозбуркували людей. Постягали з ліжок, привели на станцію.

— Посидьте, товариші, зараз подзвоню до товариша Собакаря.

А відповідальний товариш Собакар бере трубку та й каже:

— Що? Прийшла бригада? Спасибі, братці, за службу, але поїзд я одміняю... Будемо рахувати це як...

— Знаємо! Не турбуйтесь...

Будемо рахувати це як свинство. Як невміння сидіти на своєму відповідальному місці та як йолопську дезорганізацію робочої сили.

Мих. Бондаренко

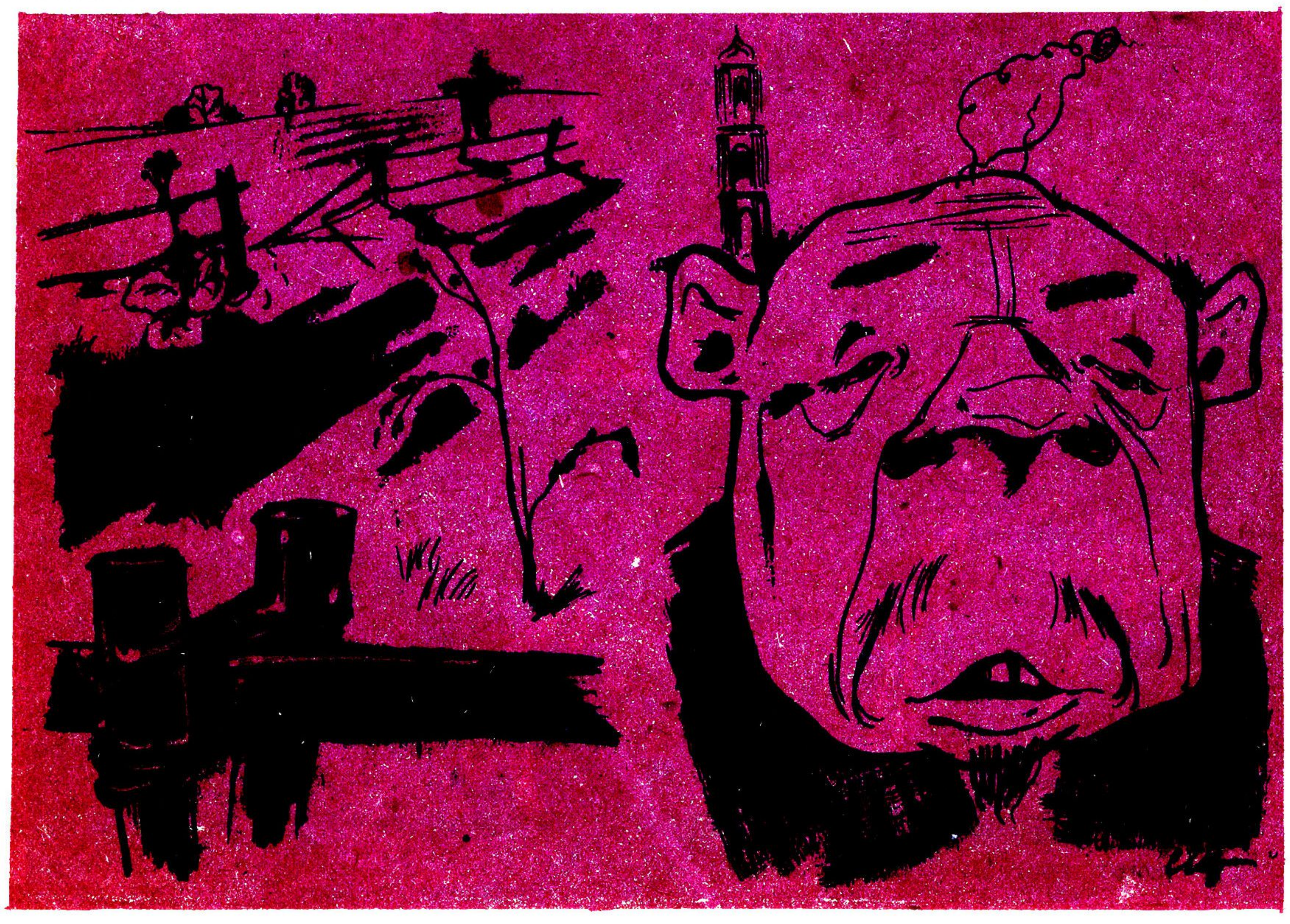

Київські районні робкоопи до самодіяльних городів поставилися дуже байдуже: наслідком цього в Києві тільки господарство водоканалу було засіяне своєчасно.

Тому то на городі й бузина, що в Києві такий дядько

З ЦЬОГО ЧИСЛА ПОЧИНАЄМО ДРУКУВАТИ ВСТУП ДО РОМАНУ
ОСТАПА ВИШНІ
„ТИ ДОБИЧ ДАЙ“

ГЕРОЇ „ЧЕРВОНОГО ПЕРЦЮ“ ПРО ЮВІЛЕЙНЕ ЧИСЛО ЖУРНАЛУ

Редакція «Ч. П.» звернулась до своїх постійних героїв з проханням висловити свою думку про вихід ювілейного № 100 журналу.

Ось що нам відповідають.

Бюрократ: Ювілейне число «Ч. П.» як виявилось, виходить без належної проробки, ув'язки, обговорення і пристосування. Більш того воно виходить без попереднього розгляду в ювілейній підкомісії. Взагалі, птання не погоджено. Ювілей не охоплює. Нема конкретизації. Можуть статися розходження. Не виявлено ролі в центрі й на місцях. Висновок:

— постільки - поскільки, ювілей можна визнати за умовний, запропонувавши вжити найрішучіших заходів щодо.

Рвач: Сто? Що ж тут такого? Подумаєш! Мінімум — 300 плюс 50% нагрузки. Прогони, допомога на переїзд родини, окрема кватиря, спецхарчування, преміювальні, місце на курорті. А то сто? Пхе! Скромний ви, товариші, народ!

Чинодрал: У відповідь на ваше запитання, маємо за честь повідомити, що з огляду на те, що ювілеї окремих осіб не передбачені ще спеціяльними інструкціями, циркулярами, положеннями і статутами, а також приймаючи на увагу, нижческазане, вважаємо за доцільне поставитись до вищеазначеного ювілею негативно, поза-як ювілянт не «іспросіл» на святкування свого журналу від 1 липня 1931 року за № 100 належного дозволу, що підписом і притиском печатки свідчиться.

Шептун: Випускаєте сотенний номер? Ну так що? Не вбачаю в цьому нічого знаменного. В радянській дійсности трапляються події набагато визначніші. Наприклад, нещодавно на Дніпрельстані невідомо куди зник найголовніший «бик». Стояв, стояв «бик», а потім раптом «мукнув» щось невиразне, крутнув своїм бетонованим хвостом і пішов поволеньки... До нього і парком, і завком:

— Стійте, товаришу! Тпру товаришу! Це ж дезертирство з фронту!

А «бик» — нікакая сила. Пішов собі... І стоїть тепер дніпрельстанова перемичка на маленьких «бичках», а головного «бика» нема... Ви ж розумієте, чим це пахне? Це розповідав такий «очеслищець», що не вірити йому неможливо.

Чому ви про це спеціяльного номера не випустите? Та на побудову того «бика» вбухали щось чи мілійон, чи трілійон золотом!

Або, чому не напишите, як на Тракторбуді чужоземні специ за те, що їм вчасно не виплатили долярів, украли цілий уже готовенький корпус і на аероплянах закордон одвезли.

Мовчите? Возитись зі своїм ювілейчиком? Возіться, возіться.

Літун: Ха - ха - ха! Смішняки! Чесноє слово! Сто номерів! І всі вХаркові? На одному місці? Майже п'ять років? Чудаки! Та я за цей час в тридцяти місцях більше двохсот «номерів» устругнув. Одних авансів скільки набрав без оддачі. Двадцять сім професій змінив! Дійшов такого удосконалення, що на одному заводі 28 секунд прослужив і платню за місяць уперед одержав. Оце досягнення. А то сто номерів на одному місці? П'ять років у Харкові? Ех ви, діти!

Шкідник: Від щирого серця вітаю вельмишановну редакцію з виходом № 100. Надзвичайне досягнення! Сто номерів без єдиної аварії, без поламки машин, варстатів і моторів. Вклоняюсь!

До речі, де зараз друкується ваш вельмишановний журнал. В якій друкарні? Адресочку? Хотів би зайти і оком спеца, так би мовити, поглянути, чи не потрібно якогось «удосконалення».

Бузотьор: Абсолютно не розумію, як можна припускати якість увілейні числа в той час коли міжнародня акула готує капіталістичну інтервенцію на СРСР? Тут доба напруження... напруження доби... Клясовий ворог не спить. Ви забули слова тов. Сталіна. Він сказав: «Справа, слава. Честь і слава»... Ні я не можу! Коли на базі суцільного ліквідкому... Ні, я хочу сказати: коли піднесення творчого ентузіязму, чи то пак ентузіязму творчости... Ні. Я не можу! Мій суцільний язик присох до реконструктивного піднебення... Де легка кіннота? Де РСІ? Сюди РСІ! Туди РСІ! Ф - у - у - у - у...

Панікер: Знову сто? Рятуйте! Та я ж учора підписався на 110. Це ж жах. А що робиться з гасом. Жінка насилу дістала сьогодні пуд. А з вугіллям що діється. Кажуть цього року вугілля будуть лише партійцям видавать. Та воно же помітно. Бо в мені вчора у Хаторзі дали лише дві тонни, а решту кажуть дамо через два тижні. Знаємо ми ці «два тижні». Хіба не було вже, що за два тижні в Харкові ціни на трамвайні квитки скакнули з 10 на 15 копійок. Не вистачило, кажуть, коштів на добудування 518 та 1040. Зашились! Сьогодні бачив Гр. Ів. Петровського. Йшов пішки до ВУЦВК на службу. Бензини нема для автомобіля. Ганьба! Дополітикувались... Це ж коли всеукраїнський староста терпить, то що ж з нами буде? Треба щось робити! Виїду, мабуть, на дачу: погибать, так хоч на свіжому повітрі.

Матеріяли упорядкував *Вас.*

ВУЛИЦЯ ВКІНЦІ МІСТА

„В городе Т. есть Растеряева улица...“
(Г. Успенский „Нравы Растеряевой улицы“)

Наша вулиця — околишня вулиця. Народ на ній живе геть чисто робочий, бо початок свій вона бере від великого заводу. Ото весь заводський пролетаріят тут і живе.

Звичайно, як на кожній вулиці, так і на нашій без дрібно - буржуазного елементу не обійшлося. Єдиний він такий елемент на нашій вулиці, це — Данило Сова. Ще за часів проклятого царату заснував він тут «чорно - бакалійну торгівлю» і з неї розживався. Але наша кооперація в своєму всепереможному наступові утворила філію на нашій вулиці й примусила Данила, мов слимака, заповзти в шкаралупку — власний будинок, спекулювати на Благбазі та плакати за довгими карбованцями...

Вулиця наша носить ім'я товариша Клейста. Цей товариш, хоч сам і був із закордонних, але по - геройському боровся за революцію в нашій країні та білими був звірячо розстріляний, як борець, біля паркану Бездорожньої — так називали нашу вулицю за часів...— вулиці.

А Бездорожньою наша вулиця так і залишилася в дійсності.

Особливо по весні вона бездорожня. По весні лише коти ходять по нашій вулиці, не закалявши лап, бо вміють ходити по парканах та дахах.

Всі ж трудящі громадяни ходять по коліна в багнюці за відсутністю пішоходів. Ходять і лаються. Дехто лає міжнародню буржуазію, що, готуючи нам інтервенцію,— намагається зірвати наше соціялістичне будівництво взагалі та брукування нашої вулиці зокрема. А більшість — так лають просто Міськраду.

Про Міськраду зараз змовчимо, а скажемо про культуру на нашій вулиці. Культури на нашій вулиці менше, аніж скажемо багнюки на весні. Та й хіба це можна назвати культурою, коли наша молодь вечорами вештається по вулиці, співаючи пісень занадто легкого жанру, як ось оця, наприклад:

Ах ми кохались, ми любились,
Аж три дошки враз вломились...

А що їй бідолашній накажете робити, коли до центру міста далеко і трамвай у своєму гарячковому темпі зупиняється аж на два квартали за нашою вулицею. Ще й до того наше клубне кіно нічого кращого від тієї пісні не дає і немає там відповідної ситуації для сприймання культури. В залі взимку як і в Церобкоопі, підлогу засипають тирсою, а за роялем сидить напівбожевільна дама з бувших «колишніх»— Марія Іванівна, або, як її скорочено звуть наші хлопчаки «Маріванна».

Оця сама «Маріванна», дрібно - буржуазними фокстротами ілюструє «страждання» американських героїв у «Капітані летючої черепахи», або іншому кіно - мотлосі...

Тепер на нашій вулиці електро - лихтарів мало, ті, що є, не можуть нашої багаторічної темряви зліквідувати, занадто їх мало. Збільшити їх треба, бо ще буржуазний поет сказав про темряву на околиці: «Ночная темь бедой чревата»...

Наші пролетарські поети про це ще нічого не сказали, а слід би було. Скажемо взяв би журнала із таким віршем депутат який для розваги, а прочитавши його — пригадав наказа своїх виборців.

А темрява нашої вулиці в глухі осінні ночі частенько народжує таки вигуки як: «калавур» і «рятуйте, хто може, бо останнє пальто гине!..»

Ось і всі ті скромні пакти, що їх висуває наша вулиця в майбутній наказ новообраній Міськраді.

Обираючи її, ми певні, що рештки вищезгаданої «Растеряєвщини» вона викорчує, щоб наша вулиця була гідною ім'я закордонного борця за нашу революцію товариша Клейста.

Мих. У.

„МЕТЕРЕОЛОГ“

Мал. О. Козюренка

— Ну й спека! Під час чистки і то так жарко не було!..

ЛІКАРІ КАПІТАЛІЗМУ

Мал. Б. Фрідкіна

На соціял-демократичному з'їзді в Німеччині „вожді" соціял-зрадників висунули гасло: соціял-демократи повинні стати лікарями капіталізму.

Не врятують від хвороби
Ес-деківські ліки й лікарі.
А що до гроба
То не турбуйсь, гнила Європо,—
Турбуються — пролетарі!

Ти добич дай

(По мойому роман)

Тут автор намагатиметься одразу ж і до того ще й дуже сміливо ошарашити читача силою таємничих слів, зрозумілих тільки тим чорним людям що мають за честь битися за вугільну п'ятилітку в легендарному Донбасі. Ошарашивши, автор пояснить ті таємничі слова.

Капер... Шкив... Терикон... Стовбур... Кліть... Шахта... Добич... Порода. Нагора... Зумпф... Квершлаг... Штрек... Горизонт... Гезенк... Бремсберг... Дучка...Уступ... Кріп... Кріпильник... Поле... Забійник... Забій... Лісогон... Верства... Обушок... Відбійний молоток... Врубівка... Вагончики... Рейки... Компресор... «Воздух», або, як ніколи тут не кажуть,— «Повітря»... Одкатка... Одкатчиця... Одкатчик... Коногін... Забурився... Це слово тягне за собою обов'язково цілу фразу такого, або ще крутішого порядку: «Чорти, б його взяли Конвеєр... Кінь... Карташов... Філімонов... Ліпхарт... Єпіфанцев... Тонна... Відсоток....

Власне кажучи, автор міг би як - небудь перебутися й без слів, але автор хитрий, бо прекрасно знає, що без цих слів ніхто в світі йому не пойме віри, що він розповідатиме про героїчну боротьбу за вугілля в легендарному Донбасі, про поразки, про перемоги, про ентузіязм і взагалі про дні великих там робіт...

Пересвідчившись, що авторові колеги що - далі більше беруться допомогати донбасівському пролетаріятові у виконанні вугільної п'ятилітки, автор бере на себе сміливість пояснити (популярно) всі ці терміни, щоб стати своїм колегам на допомогу, і щоб вони, не знайомившись особисто з роботою на шахтах, мали змогу дати прекрасні спори про ентузіязм, про героїчні боротьбу, про поразки, про перемоги і взагалі про дні великих робіт...

Так от:

«Копер»... Це слово найпопулярніше в Донбасі, бо воно найвище... Його видко з вікна вагона в кожному поїзді, що їде з Ленінграду, чи з Москви, чи з Харкова на Баку, Тифліс, Кисловодське, П'ятигорське, Залізноводське, Сочі, Геленджик, Сухум, Батум, Новий Афоні і сошу Владикавказ — Тифліс... Копер — високий, красивий і ритмується в множині із словом: «вітри»... «Копри - вітри»... В однині його ритмувати майже не доводиться, бо копрів у Донбасі багато і вживати їх у множині — річ цілком нормальна.

«Копри» побудовано в Донбасі не тільки для того, щоб милуватися у вікна швидкого й нешвидкого поїзду і не тільки для того, щоб їх римувати в індустріяльних віршах — хоч це не малозначне їхнє в нашім житті призначення!— побудовано їх іще і для того, щоб прикріпляти їх до «шкиви».

. . . .

«Шкив» — річ кругла. Проста людина могла б його назвати колесом, але шкив хоч і круглий, хоч він і крутиться — він не колесо... Шкив — є шкив, хоч би що ви йому робили... Через його перекинуті сталеві канати, а на канатах висить «кліть».

. . . .

«Кліть» — це особливий тип — хочете автомобіля, хочете — аеропляна, що на ній спускають у шахту,— вільного од екскурсантів, письменників і ріжних комісій часу— шахтарів, і видають «на гора» «добич», чи «породу», чи знову ж таки стомлених шахтарів та переляканих екскурсантів чи письменників... «Кліть буває двох сортів «просто кліть» і «кліть з вєтєрком», або, як нігде ніколи не кажуть, «з вітерцем»...

«Просто кліть» — це просто кліть, що до неї з надзвичайною повагою ставляться чорні люди легендарного Донбасу — шахтарі.

«Кліть з вєтєрком»— це є кліть, що нею захоплюється ріжні ек курсанти, комісії та письменники, що хотять побувати в шахті.

— Спускався в шахту?

— Спускався!

— З вєтєрком?

— Ні... Просто собі спускався..,

— Ех, ти! Тютя!

— Нас обов'язково «з вєтєрком»... Інакше й спускатися не будемо!

«Кліть з вєтєрком» — це найголовніше в шахті....

Що проти «вєтєрка» варті — «забої», «уступи», «гезенки».

Що проти «вєтєрка» навіть гремучий шахтний газ?!

— Шахта, товариші, газова! Будьте обережні! Сірників у шахту не брать! Про цигарки й думати забудьте!

— Газова, кажете?! А «з вєтєрком», чи без? Коли «з вєтєрком», поїду... Газ — дрібниця!

«Вєтєрок» — найголовніше. Решта — «поскільки - постільки».

Що таке «вєтєрок» — автор до пуття мабуть і довести не зможе. «Вєтєрок» — річ не реальна... Ні зміряти, ні понюхати, ні поламати її не можна. Найголовніша його властивість — божевільна принадність.

На одну із шахт Горлівського району приїхала екскурсія молодих, веселих, життє - радісних студенток із столичної ВИШ'і.. Сповнені через вінця бажанням ознайомитися з шахтою і з усіма процесами видобутку так потрібного для країни вугілля, прекрасні молодята прохали спустити їх у шахту «з вєтєрком»...

— А може не треба? — діловито запитав у них десятник.— «Перший раз, знаєте, ви їдете в шахту..,

— Ні, обов'язково і тільки «з вєтєрком»! Інакше ми не поїдемо! А нам треба побувати конче, бо ми спеціяльно для цього їхали! Ми повинні зазнайомитися з шахтою! Це наша мета! Тільки «з вєтєрком»!

— Прошу в кліть!

Сіли... Бажання їхнє було виконано: спустили їх до шахти «з вєтєрком».

Спустились... Кліть стала...

— Прошу, товариші,— каже десятник... Мовчать.

— Приїхали вже! Прошу виходити!

Мовчать... Сидять, одне до одного попритулялись. І не ворушаться.

— Вилазьте! Вже вилазьте...

Мовчать...

Підходить десятник бере за руки, хоче допомогти вийти їм із кліті...

Дивляться на десятника кілька пар перелякано — божевільних очей...

— Ну, що ж ви, товариші?!

І раптом із кількох глоток виривається колективно - одчайдушне:

— На гору! На гору!

— У нас це зветься, товариші, не «на гору», а на - гора!

— На гору! Отуди!

— «З вєтєрком»?

— Ой, на гору! Швидче! Голубчику!

Видали молодих, веселих екскурсанток на гора без «вєтєрка».

Кліть «з вєтєрком» — річ дуже принадна, дуже популярна і всім, хто хоче бачити шахту і всі в ній процеси опанувати за рецептом «veni, vidi, vici» — найвідоміша.

Другим разом — хоч це з екскурсантами, комісіями і письменниками дуже рідко трапляється,— коли їдіть у шахту, і як їх запитають:

— Як хочете? «З вєтєрком?»

— Ні, знаєте, давайте, як завжди!

. . . .

«Терикон». Це так саме річ дуже популярна... Терикони великі, конусуваті, чорні - сірі гори біля кожної шахти... Людей експансивних вони приводять в радісний настрій:

— Ах, які гори вугілля розкидано по Донбасу!

І сповняється серце експансивної людини гордощами з нечисленних багатств Всесоюзної Кочегарки...

Коли терикон побачить діловита людина, командирована на Донбас «для ліквідації прориву»,— вона, та людина, обурюється страшенно і говорить авторитетно:

— Країна захлинается від недостачі вугілля! Зриваєгся п'ятилітній плян індустріялізації промисловости й реконстркуції сільського господарства! Заводи стоять, жадібно гудками взиваючи: «Ву - у - у гілля! Ву - у - у - гілля! «Залізниці,— ці артерії країни, не підвозять до індустріяльних міст хліба, цукру і мильного порошку! Трудящі з сумом дивляться на продовольчу картку літ. Б, як на висхле джерело, а тут, у Донбасі, у Всесоюзній Кочегарці, цілі гори дорогоцінного вугілля лежать без нічийого догляду! Яка ганьба!

І б'є діловита людина до центру переможну телеграму:

—Вугілля — гори! Давайте транспорт!

Охолоджується людина за два дні свого перебування на Донбасі. Коли її спитають:

— Правда, красивий терикон?

Людина червоніє і починає говорити про перетворення Донбасу старого, капіталістичного, кустарьного на соціялістичний, механізований, Радянський Донбас...

А що таке насправді терикон?

Це — покидище порожньої, нікому, крім поетів, непотрібної породи...

Для чого її ото так ретельно складають у конусуваті гори, коли вона нікому, крім поетів, непотрібна ота порожня порода?

Для красоти...

. . . .

«Шахта»... Про шахту автор багацько не говоритиме, бо її прекрасно вже спопуляризовано стараніями Робмиса, і серед трудящих і серед не дуже трудящих у відомій індустріяльній пісні:

«Многоє видала
«Многоє слихала
«Многоє узнала
«Шахта № 3».

Розуміється, що «№ 3» в данім разі взято для ритма, і ніяк не слід думати, що іменно тільки шахта № 3 «узнала, видала й слихала многоє»... Всі шахти і на Донбасі, і вв Підмосковному вугільному районі, і на Уралі, і в Сибіру — всі вони «многоє узналі, видалі, слихалі»...

Автор погоджується, що «видать, слихать і узнавать» це чи не найголовніші функції кожної вугільної шахти... Але де ще не все. Дозвольте до цього додати ще одно призначення кожної шахти... Може воно й не дорівнюється функціям, так детально у вищезазначеній пісні визначеним, але не пом'янути його, на авторову думку, не можна

Призначення кожної шахти ще давати добич [1]).

Коли ви станете навіть над самою кліттю і прекрасним баритоном чи контральтом надзвичайно чуло, із сльозою в голосі виведете:

«Многоє узнала»

ви не застраховані від того,, щоб той самий, про котрого заливається пісня, що «он был шахтьор, простой рабочий» — щоб він, прослухавши вас, не сказав:

— Ти добич дай! А співати кожний може!»

. . . .

Одже — *«добич»»*.

Автор знає, що слово «добич» не дуже популярне серед широких кіл радянського населення, яке так чи інакше хоче знати, чи вже навіть знає щось про Донбас, про вугілля, про вугільну п'ятилітку. Це не шахта № 3, це не кліть з «вєтєрком», це навіть не «копер» і не «терикон»... Проте бувши абсолютно безстороннім і об'єктивним, автор не може пройти й повз таке мало популярне й неінтересне для широких кіл радянського населення слово.

Хіба хочеш — нада!..

Остап Вишня

(Далі буде)

---

[1]) Примітка для редакторів укрмови. Я прохатиму залишити добич (наголос на о). Хоч і знаю, що у редактора свербітимуть руки виправити це слово на «видобуток». Не треба! Хай буде добич.

О. В.

НОВИЙ СОРТ ВУГІЛЛЯ

Мал. В. Нерубенка

Техпересная шахта „Вітка“ (Сталінщина) дає табельникам брехливі відомості. Доходило того, що в табелях невідомо звідки виникали сотні вагонів вугілля, не видекого на-горà.

— Ваша шахта дає який вугіль: антрацитний чи курний?
— Ні, липовий...

СЕРЕД ШМАТКІВ РОЗБИТОГО ВІЩЕНТ

Настроюючи свій прийомник на Паризьку хвилю, я мав надію послухати французьку оперу і був дуже здивований, коли хвиля понесла в мої вуха спів російського монархічного гімну. Спочатку подумав, що це галюцинація, але прислухався — справді співають «Боже, царя храні»..

Над голосами вібрував один, такий, що не мов стрибав по рівній долині всіх інших — цапом, перед яким замайорів город із привабливою капустою.

— Що за чортовиння? — подумав я.— Невже транслюють із того світу, «Ідєжє всі монархи с німі прісномі упокоєваються...»

Думка, звичайно, надто легковажна і ні чим не обґрунтована, бо я, як безвірник, не міг припустити існування «того світу», а тим паче із власною радюстанцією.

Прислухався... Передавали дійсно з «того» тільки не містичного, а цілком реального, буржуазного світу — засідання конференції істино руських еміґрантів під голуванням генерала Рубай - Рубакіна.

І ось що я почув...

... *Рубай - Рубакін*. (голосно). Панове! Зараз наша конференція заслухає повідомлення члена промпартії, якому пощастило, минувши лабета ДПУ, втекти із Совдепії за кордон, про економічний стан Росії. Пане Тютюшкуров, прошу. (Легкий шум і вигуки: «цікаво», «просимо»).

Тютюшкуров. Я, панове, без зайвих передмов. Вам уже відомо із газет, що в Росії біда. На заводах робітники давно вже працюють не шість днів, як колись, а безперервно круглий рік.

В країні економічна криза. (Оплески, вигуки: «браво», «ура»). Навіть такий крам, як оселедці, цукор та чоботи зник з ринку і самі назви його звучать архаїзмами, подібно до слова «іхтіозавр». Цей крам став музейним експонатом. У музеї, заснованім більшовиками під назвою: «музей дефіцитного краму», я бачив ці експонати. Перший експонат, як самий центральний лежав біля порогу, щоб на його вперше звертали увагу. Це знайомі всьому ясному панству - поміщикам величезні брудні чоботи, в яких російські Івани з Колупаєвок та Роззуваєвок ізчовгали багатоверсний простір довійськової Російської Імперії від економії до економії, шукаючи роботи. Іванам чоботи ці тепер непотрібні, бо вони поробилися відповідальними, взули джимі і....

На жаль цукру й оселедців я там не побачив, але мені сторож розповів по секрету, що адміністрація музею, ризикуючи життям, реалізувала ці експонати у високо - врочистий день з нагоди 17 - ти річчя зо дня 300 - от річчя дому Романових... (оплески, що переходять в овацію. Вигуки «браво», «ура»).

Чека існує разом із ДПУ, і зветься вона «Всеросійською Чрезвичайною комісією по ліквідації буржуазії», скорочено — ВЧКЛБ.

На чолі її стоять більшовик Бубнов та відома Крупська (Я почув, як у конферентів дрібно зацокотіли зуби).

А все ж, панове, більшовики до того запаморочили робітничу клясу, що й на фоні такої економічної кризи, як я змалював, робітнича кляса не зле себе почуває і навіть, як вам відомо, будує (з натиском) соціялізм. (Плаксиво) — П'ятирічку за чотири роки виконує...

У залі тиша.

Голос: невже виконають?

Тютюшкуров. Авжеж виконають, хіба не видно? Шкідництво провалилось, доказом цьому моя присутність серед вас. Але, панове, (радісно) і тут не без надії. Ми залишили їм у спадщину обломовщину, вона породила серед них їхніх ворогів, а наших спільників. (Голосно).— Цей спільник,— прогульник, за ним іде літун, рвач... Вони підривають їхню п'ятирічку, вони допомагають нам. (Вигуки: «браво», «ура», спів «Боже царя храні», все змішується в великий шум).

Рубай - Рубакін (дзвонить). До порядку. Пане Тютюшкуров, продовжуйте.

Тютюшкуров (кашляє): Цукру немає, оселедців теж...

Голоси: Чули вже! Нове щось давайте!

Тютюшкуров. А то ще примушують робітників дітей родити. Голос: І - і - х, голубчику, та невже примушують?

Тютюшкуров. Їй богу, правда! Сам бачив, як робітник у касі за народжену дитину гроші одержував.

Голос (тихо). А царя споминають?

Тютюшкуров (кашляючи). Еге ж, споминають.

Голоси. А цікаво — в яких випадках?

Тютюшкуров. Найчастіше, кажучи: «це тобі не за часів проклятого царату»....

Рубай - Рубакін (дзвонить). Панове! Доповідач ухилився від основної теми, а тому...

Тютюшкуров (захоплено). І портрети царські по журналах друкують.

Голоси: Невже? По яких журналах?

Тютюшкуров. По гумористичних з підписом: «Це ті потвори, яких не знають наші діти»...

В залі шум, свист, вигуки: «досить», «геть»!

Рубай - Рубакін (Довго дзвонить. Трохи стихло). Панове. Перше засідання нашої конференції вважаю скінченим. Дебати переносимо на після обіду. А зараз обід. Кожного делеґата чекає чарка горілки та справжні руські, чи то пак, *a la* руські млинці... Бо французька кухня ще не навчилася готувати справжніх руських (в голосі тремтять сльози)... Прошу...

Вигуки «ура», всі співають «Боже, царя храні», надтріснутий голос знову застрибав, мов козел до города, куди його привабливо манила капуста.

Я плюнув і витягнув штепселя.

Михайло Ужвій

МЕТОДИ РЕТЕЛЬНОГО САН-ЛІКАРЯ

От ви кажите тов. Шустер. А знаєте ви, хто такий тов. Шустер. Зрозуміли ви його. Вивчили. Ага... Санлікар, кажете. Тов. Шустер людина — вибачте на слові відома, він санлікар всього робітничого городка по Старо - Салтівському шосе. Та буде дуже замало сказати це й закінчити. Бо це не звичайний собі лікар, а людина....— вибачте знову.— Надзвичайно ретельна у виконанні своїх обов'язків. Найголовніше — не має звички складати під сукно, або відкладати в довгий ящик. Він не з тих санлікарів, що в них слово з ділом розходиться. В нього так: сказав зробив. Он він 23 барак в десятиденний термін освітив. Думаєте гасом. Е - лек - трикою. Горять тепер там ті електричні лямпи так, що з ночі день роблять в А цьому 23 - му баракові теж горіли звичайнісінькі каганці, що ледве блимали. Зайшов тоді санлікар, побачив, скликав зібрання і сказав: Так ото ви отак страждаєте. Нажму... Так і сказав — і барак освітився електрикою

А ви чули про це. То ж бо то, що ні.

Крім того, помітив санлікар, що в 23-му баракові нема ні ковдр ні простирал, а робітники сплять одягнуті у фуфайках, або роздягнуться і сплять, укриті фуфайками. Сказав: — Нажму в дводенний термін... Чули. В дводенний термін будуть для всіх ковдри та простирала. Два дні минули. Десять разів по два. І де ж вони — ті ковдри там простирала.— Їдуть, поїзд везе.

Так і сказав санлікар.

Їде вже поїзд кілька місяців. Не знаєте. Дивуєтесь. Що ж тут дивного — і поїздові не легко ходити, буває різна погода. Та й не порожняком же він їде, а з навантаженням, що має завдяки тов. Шустеру. От що.

А от про електричне освітлення 23 - го бараку не турбуйтеся. Тов. Шустер сказав, що струм вже йде.

А раз електричний струм іде — значить, скоро буде. Одним словом, помешкання майже освітлене.

Коли санлікар іде бараном, він як людина буде ретельна, не дере голови, а дивиться тільки вище, на підлогу. Побачить, що підлога брудна, викличе до комендатури вбиральницю, запитає: — Як діла, красуня.— Та покірливо усміхнеться. — Можна прийти ночувати? — пожартує санлікар.

Це все — методи боротьби за санітарно - гігієнічні умови життя в бараках. А самі ж знаєте — куди ж годиться робота без методи.

— Іди та ж гляди, щоб мені було чисто, а то замість тебе поставлю іншу вбиральницю.— Це — друга метода санлікаря тов. Шустера. Є ще й третя метода — наказ про звільнення з роботи. Тепер зрозуміло, що означає санлікар в робітничому городку по Старо-Салтівському шосе. Мовчите. То ж то. А мовчання кажуть знак згоди.

Ольга Сокира
(Робітн. Турбінобуду)

СТИХІЙНЕ ЛИХО

Одного разу, вночі, «Червоний Перець» одержав таку радіограму: »Sos! Sos! Врятуйте від ревізорів! Служ. Кат. Зал».

Не знаючи, кого саме рятувати, «Перець» нетерпляче чекав на другий, зрозуміліший сигнал.

І він, дійсно, прийшов за декілька годин.

«Рятуйте! Ревізорна повідь зростає. Рівень ревізорів збільшився ще на півтора метри. Висилайте рятувальні човни РСІ» І знову підпис: «Служ. Кат. Зал.»

— Та що це за «служ. кат. зал?!» — хвилювався «Червоний Перець». Але за годину все з'ясувалось.

Надійшла третя радіограма:

Потопаємо. Ревізорний рівень вже дійшов до верхівок семафорів».

— Тьху, чорррт! — аж підстрибнув «Перець».— Раз згадують семафор, значить, справа йде про залізницю і «служ. кат. зал.» це не що інше, як «службовці Катерининської залізниці». Гей, Бондаренко, Чмельов, Кракен! Пакуйте бльок-ноти! Вантажте оливці! Готуйсь до термінового рейду, хлопці!

Поїхали.

На вузлах пробки.

— Чому так, залізничники?

— А хіба не бачите, вагони з ревізорами стоять на путях. Ворухнутись ніде.

***

Заходимо до станції.

— Де начальник!

— «На даний відрізок часу» начальника в нас немає.

— Як так?

— А так. Районні ревізори позавчора звільнили Петренка, округові ревізори вчора його поновили, а центральні ревізори сьогодні його заарештували.

— І не призначили заступника?

— Призначили, але він не витримав: пройшов тридцять ревізій і з'їхав з рейок: збожеволів бідолаха. Я, каже, тепер не людина, а швидкий поїзд. Відчиніть, каже семафора, а не то я вас зараз обревізую

***

Подались до правління. Чуємо в одній з кімнат реґіт. Ми туди. В чому справа, товариші?

— Та тут, сміються, залізнична катастрофа трапилась: ревізори ревізорів обревізували. Помилочка вийшла, хе-хе...

— Як так?

— А дуже просто. В нас же на кожного службовця три ревізори припадає. Один на три, це наша норма. Ну, а ревізори у нас, всякі: свої чужі, постійні, тимчасові, денні, нічні, ревізори взагалі і ревізори спеціяльні — руху, тяги, експлуатації...

Ми не чекали кінця й вийшли на свіже повітря.

С. Ч.

КУРСАНТИ НА ПРАКТИЦІ

Мал. О. Козюренка

На курси помічників машиністів у рахунок першої тисячі мобілізованих, замість слюсарів, прислали шевців та лимарів. Через це з курсів довелось зняти п'ять чоловіка.

КОЛИШНІЙ КРАВЕЦЬ: Ну добре, полотно ось є. Але як його кроїти та шити, хоч убий — не знаю.

ТЕЛЕГРАМА-БЛИСКАВКА:

Всім! Всім! Всім! № 12—13 „Червоного Перцю“ присвячується справам зв'язку: пошті, телеграфу, телефону, радіо. Надсилайте матеріял!

РОЗДІЛ VIII

Ноздрьов зник і вже тиждень не з'являвся до Чічікова. Павло Іванович декілька разів заходив до нього на кватирю — на дверях висів замок, забігав до склепу — йому казали, що Ноздрьов хорий і лікар заборонив йому виходити на повітря. Тоді Чічіков надумав розшукати генерала.

Будинок, де мешкав Бетріщев, стояв у риштованях; два роки тому надбудували поверх, а інженер й досі ніяк не наважився знати їх — все боявся, що будівля завалиться. Поблукавши серед хащів, Чічіков знайшов, нарешті, кватирю № 5. На обшарпаних жовтих дверях висіла записка: *«даю уроки на гитаре. Здесь же танцы»*. Чічіков подзвонив. Двері відчинила білява дівчина і взнавши, що відвідувач хоче бачити Бетрищева, сказала: «Добре, я зараз покличу батька». Не встиг ще Чічіков цілком увійти в кімнату (в передній ще залишилась одна нога і половина тулуба, як перед ним вже стояв хазяїн. Це була літня людина з такими величезними вусами і таким огрядним черевом, що коли вона йшла містом, няньки лякали ним своїх вередливих вихованців.

— Що ви бажаєте: грати на гитарі чи танцювати? — запитав генерал басом, від якого гитара, що висіла тут, тихо загула, а шибки у вікнах затанцювали.

Чічіков здивовано підвів брови:

— Я маю за честь розмовляти з громадянином Бетріщевим?

— Так, так ви не помиляєтесь.

— Будь ласка, даруйте мені десять хвилин для конфіденційної розмови.

— Прошу! — і показавши на стілець, Бетріщев зачинив двері.

— Ваше превосходительство! — урочисто почав Чічіков не сідаючи і витягуючись, наче генерал крикнув йому «Струнко»!— Ваше превосходительство! Наближається час коли вам уже не доведеться грати на гитарі і танцювати фокстрота.

— Невже фінінспектор з'їсть? — захвилювався генерал.

— Навпаки: скоріше ви з'їсте фінінспектора, ніж він вас.

— Не розумію.

— Зараз я поясню. Ви — військовий спец; мали колись почесний чин генерала. Чому ж тепер ви не при ділі. Значить, треба зробити так, щоб ви знову мали відповідну посаду військової людини.

— Пробачте, я — позбавленець.

— Вас мусять відновити!

— Але я так звик до свого нового фаху, що боюся, якби стоючи перед фронтом, не вжарити «польки - бабочки».

Чічіков засміявся.

— Це нічого; звикли до гитари і танців — звикнете і до фронту. А проте, якщо ви хочете присвятити себе чистому мистецтву — будь - ласка. Вас призначать на професора консерваторії по клясу гитари, або ж на балетмайстера будь якого академічного балету.

— Повторюю,— зідхнув генерал — я позбавленець.

— Єрунда! — авторітетно проказав Чічіков і не зважаючи на те, що розмовляв з особою старше чином вдарив долонею по столу.— Єрундистіка! Ми примусимо радянську владу переглянути всі постанови, щодо «колишніх людей». Ми подамо петіцію до ВЦВК, будемо клопотатися про відміну колективізації, зниження темпів, про зміну виборчих декретів. Ми мусимо зібрати мінімум 200.000 підписів. Це буде прекрасний політичний хід, бо радвлада не зможе залишити без уваги таку петіцію. А якщо вона нам відмовить, то закордона преса здійме неймовірний галас. От, мовляв, як робітниче - селянська влада ставиться до вимог своїх повноправних громадян. А в нас, треба вам сказати, не буде жодного підпису позбавленця, всі наче один: партійці, кандидати партії, члени спілки. Ну як, добре задумано?

Генерал метеликом підлетів до дверей, зазирнув у сусідню кімнату і повертаючись сказав.

— Прекрасно! Чудово! Але... який же партієць підпише цю деклярацію?

— Я знайду таких — відказав Чічіков—. А от щодо членів спілки то я і звертаюсь до вас. Ви хоч і позбавленець але у вас є, безумовно, ціла низка учнів, які перебувають і спільці. От я і хочу, щоб ви вибрали з них саміх надійних і дали їм на підпис нашу петицію. Згода!

— Ну, звичайно,— погодився генерал.

— Тепер у мене до вас ще прохання.

— Будь ласка.

— Ваша дочка Оляна працює в бюрі прикріплення?

— Навіть ніколи туди і не заходила.

— Як же так? — здивувався Чічіков. Ноздрьов мені напевне сказав. Ви знаєте ж Ноздрьова?

— Вперше чую. Хто він такий?

— Завідатель кооперативного складу.

— Не маю про нього жодної уяви. А нащо вам бюро прикріплення?

— Це великий секрет, пане генерале.

— От бач, сам називаєш мене генералом, а криїшся,— переходячи «на ти» сказав Бетріщев і присунувся ближче.

— Ну, будь ласка, скажи. Мабуть, якийсь шахер - махер?

— Майже. Мені потрібно викачати з вашого робкоопу тисяч п'ять забірних книжок і пустити їх в діло.

— Спекуляція?

— Ні, я хочу, щоб ці «мертві душів» внесли дезорганізацію в справу постачання.

— Слухай, це ж прекрасна ідея! — скрикнув Бетріщев.— Крамниці порожніють, всі бігають, шукають причину, хвилюються, а воно, виявляється, що крам пожерли «мертві душі». Фікція, міраж, а жере куди тобі й живим. Це, брат, справжня оперетка! Ха - ха - ха!... — і генерал зареготав з такою силою, що зупинився стіний годинник, а гитара ще з п'ять хвилин гула на басолях.

— Що з тобою, тато? — вбігла біллява дівчина. — Ти так сміявся, що навіть збудив мене.

— Та це Павло Іванович розповів мені дуже смішну анекдоту. Про одного єврея. Знайомся, Оляшенька.

Чічіков уважно глянув на дівчину; вона була пухкенька, кирпатенька, з чорними очима, в яких завжди танцювали чортинята.

Глянувши на ню одразу можна було сказати, що більше всього на світі вона любить сміятися і їсти шоколяд.

— Не погана канашка! — подумав наш герой, тискаючи Олянці руку.— Треба буде

(Продовження на 8 - й стр.)

ЩО ПОСІЄШ, ТЕ Й ПОЖНЕШ

Дніпропетровські заводські профорганізації цієї весни садили городину з ентузіязмом. Розповідають, що деякі профентузіясти так захопились були городиною, що втикали в землю замість розсади баклажанів портфелі, замість капусти — резолюції... А один профпрацівник поряд грядки огірків посадив грядку камси і переконував усіх, що вродить тараня... Щоб там не було, а плян засіву городніх культур на городах робітничої кооперації виконано на 100 з гаком. Надійшов час полоти.

— Полоти? Хто сказав полоти? Що полоти?

— Бур'яни полоти.

— Бур'яни? Ми бур'янів не садили. Хто садив — нехай той і поле.

Словом, городній ентузіязм заводських профорганізацій потух. У величезному приміському Мануйлівському господарстві, що належить робкоопові заводу ім. Петровського, вся городина так заросла бур'янами, що є загроза загибелі цінних городніх культур.

Що робити? — хвилюється кооперація.

Що робити? Нехай городина гине. А восени, колиз аводських профпрацівничків потягне на свіженькі баклажани, на буряки, на картоплю, на капусту, ви товариші, кооператори, поводьтеся з ними, як з хорошими знайомими.

— Вам баклажанчиків? Хто ж таки баклажанчики їсть? Будь ласка — лопух у маринаді. Надзвичайно смачна річ. Особливо після ухвали якогось десятка резолюцій... Не подобається лопух? Можемо запропонувати варений будяк. Капусти? А собачої лободи не хочете? Буряків? Буряки для вас не вродили, зате для вас вродив шпориш. І шпоришу не вживаєте? Тоді беріть кіло - друге сушеної блекоти. Надзвичайно незамінима річ перед доповідями...

Запевняю вас, що після такої щирої розмови, профпрацівники зараз уже почнуть готуватися до нової городньої кампанії і наступного року городина у вас буде.

Юхим Ґедзь.

ЧИТАЧІ! РОБКОРИ!

Надсилайте матеріял для відділу

„ДЕРКАЧЕМ"

НЕЗАДОВОЛЕНИЙ

Мал. О. Бондаровича

НКПС прийняв новий винахід Казанцева — електро - пневматичний тормаз.

ПРОГУЛЬНИК: Ач які! Всюди кричать: безупинно вперед! безупинно вперед!, а самі з кожного нового тормаза радіють.

Син гідний своїх батьків

КООПЕРАЦІЯ ПО КРИВОРІЗЬКОМУ

Мал. В. Нерубенка

Безгосподарність Криворізького робкоопу доходила до того, що його підвали та склепи перетворились на прохідний двір: кожен міг зайти і винести звідти все, що йому забажається.

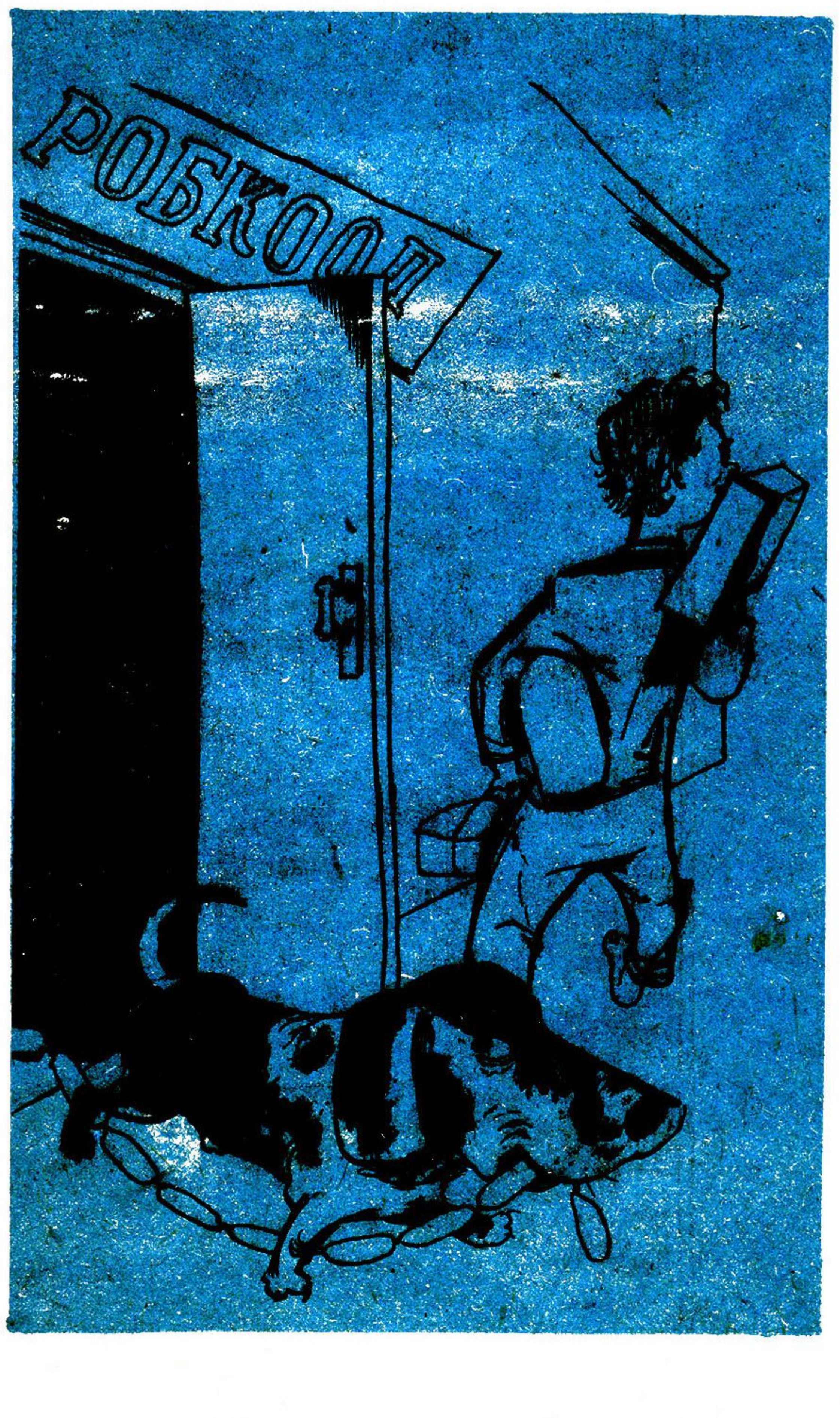

„Відчинений розподільник"

МЕРТВІ ДУШІ

(Продовження)

трішки підзайнятися з нею,— а вголос сказав. Я дуже радий познайомитися з такою цікавою дівчиною. У вашому місті я зовсім самітний, не маю знайомих і мені буде дуже приємно хоч іноді зустрічатися з вам. Ви дозволете?

Оляна зареготала начебто Чічіков дійсно сказав їй щось дуже смішне.

— Будь ласка — крізь сміх відповіла вона Я із задоволненням буду вашим гідом. Покажу гідні уваги місця.

— Вдячний вам авансом,— ввічливо вклонився Чічіков.— (Тут обидва — генерал і дочка — пирснули від сміху). А покищо, дозвольте запросити вас на вечір у клюбі залізничників.

— Танки до ранку?! —заплескала у долоні Оляна. Чудово! Там має бути і художня частина. Десять герльс. Закаблук - Дунайська...

— Може і ви з нами? — обернувся Чічіков до Бетріщева.

— У сучасні театри не ходжу принципіяльно. А тепер, голуб'ятка, котіться у сусідню кімнату, зараз до мене прийдуть учні.

Чічіков і Оляна вийшли, а генерал зачинив за ними двері.

— Це ваш будуар? — запитав Павло Іванович, озираючись.

— Ой не можу! — зареготала Оляна, — будуар, кажете. Як вам не соромно так жартувати.

Чічіков щось пригадав.

— Оляночко, де ви працюєте?

— Я? У спільці радслужбовців.

— О, це те, що мені й треба, — трохи не скрикнув Чічіков.— Доведеться таки серйозно пожинихатись до цієї дівчини. Тут не тільки розвага, але і користь для справу. Ну жвавіше!

— Оляночко! — почав він, беручи дівчину за руку.— Скажіть відверто: ви любили кого небудь?

— Що ви, що ви!— спалахнула Олянка — Як вам не соромно? У противнючий! — і вона, кокетуючи потеребила Чічікові чуба.

— А я вам подобаюсь? — знову запитав Павло Іванович і обняв дівчину.

— Пустіть, нахабо!..— прошепотіла Олянка, але не пручалася.

— Я люблю тебе, чуєш? теж пошепки приказав Чічікові притиснув її до грудей.

А в цей час у сусідній кімнаті творилося, щось неймовірне: скрипіла підлога, брязкотів у буфеті посуд, сипався зверху тинк; це сьомипудовий генерал, акомпануючи на гітарі, показував учням якесь складне антраша.

Сергій Чмельов

(Далі буде)

ЮВІЛЯНТИ

Мал. Б. Фрідкіна

„Червоний Перець“ вийшов сто разів

Член колгоспу „Ґіґант“ (Бірюківка) — Сірошітан К. І. за ДВА РОКИ перебування в колгоспі лише ДВІЧІ вийшов на роботу

Сірошітан Кирило вийшов два рази

ТЬОТЯ ЗЮЗЯ

Тьотя Липа відсунула набік кошика, постукала пальцем об велику пузату сулію і прирожденною скороговіркою почала:

— На порядкові денному, одне питання — голубі талони. Змін, або додатків немає ні в кого? Немає.

— У мене є — вихопилася тьотя Зюзя.

— Подавай. Тьотя Зюзя взялася в боки.

— Це ж з якої речі голубі талони? А жовтенькі як, пропадуть? Я пропоную поставити на порядок і жовтенькі.

— І синенькі,— несміливо додала тьотя Нюня.

Тоді тьотя Липа забрала слово.

— Так трясця ж вашій матері! Коли давали на жовтенькі талони, так Зюзя і днювала і ночувала біля кооперації...

— Я в порядкові профдисципліни,— вигукнула Зюзя.

— А Нюня, одинадцять чортів, теж в порядкові профдисципліни забрала ввесь крам на синенькі? Га? Відколи це я стала пасти задніх? Яканебудь Зюзя..

— Подивись краще на себе! — погрозливо підступила до столу Зюзя.— Сама, стерво собаче, незугарна написати, як слід резолюції, а теж пнеться в активісти.

— Чиє б гарчало, а твоє б мовчало — відгавкнулася тьотя Липа.

Я вас розчарую, шановний читачу. Це діялог не перекупок і не обивательниць. Це діялог *профорганізацій Ремзаводу Дніпросталі.*

Неймовірно?

Неймовірно, але факт.

На Ремзаводі Дніпросталі прогули сягають нечуваних розмірів. На першій ділянці, де працює 120 чоловіка, тільки першого червня на роботу не вийшло 62 чоловіка.

А що роблять профорганізації?

Профорганізації цікавляться талонами ЦРК.

А що значить «цікавляться», ви знаєте з власних спостережень.

Юхим Ґедзь.

ВІДПОВІДЬ „ПО СУТІ“

Мал. Л. Каплана

Голова ревізійної комісії колгоспу с. Черкаського — Крокан міняє олію на горілку.

— Нащо ви міняєте олію на горілку?
— А хіба ж олії вип'єш?

НЕПОРОЗУМІННЯ

У контору начальника станції ввійшла поважна людина й відрекомендувалась:

— Ревізор з управи залізниці.

При слові «ревізор» начстанції заметушився.

— Шановний товаришу. Прошу. Сідайте. Та не туди. Гнате, чого стоїш, наче бовдур. Тягни мерщій крісло для товариша ревізора.

— Не пеклуйтесь. — зупинив його ревізор.— Де я сяду — неважно. А от де вам доведеться сісти це, я гадаю, для вас трохи цікавіше питання.

— Вже сісти. Господи, за що караєш. Та за які ж такі гріхи.

— Ніби не знаєте. Сором товариші. Ну, хай були б неполадки це ще нічого. Але про ваші неполадки пишуть вже робкори. Це вже скандал.

Хиб на станції було чимало, але начальник станції рішучо не знав, про що саме йшла річ: чи про поганий рух, чи про піяцтво бриґад, чи про щось інше. А тому він сторожко запитав.

— А про що ж пишуть.

— Ви запитуєте: про що тут не пишуть. — і ревізор витягнув з кешені бльок - нот. — От слухайте.

— На станції — бруд і безладдя.

Бруд і безладдя — подумав нач. станції — Це безперечно про нас.

— «Ніякої культроботи між службовців не провадиться. Через недбалість персоналу поїзди простоюють на станції поза нормою, в зв'язку з чим марно витрачається вугілля».

— Господи. — зідхнув начстанції. — Як з нас списано.

«Каса продає по дві пляцкарти на одне й теж місце».

— Та хіба тільки по дві. Вона навіть по три пляцкарти на одне місце ухитряється продати.

«А це — продовжував ревізор — викликає справедливе обурення пасажирів... Машиністи вузла так гроводять «спаровану їзду» що виїжджають не менше, ніж з парою пляшок пива».

— Коли б тільки пива, а ще й горілку беруть. Повірте, не відправляю такий поїзд, так у самого руки й ноги тремтять.

— Скандал, скандал, скандал. А от ще пишуть, ніби - то ви загнали вагон з картоплею «в тупик» і він там простояв, поки всі овочі не погнили.

— Це брехня. Це була не картопля, а буряк. От люди. Не можуть навіть пахощів гнилої картоплі від гнилого буряка відрізнити.

— Це не важно... Потім дачні робітничі поїзди в вас так спізнюються, що робітники щодня роблять систематичні прогули. Хіба не правда.

— Ох, правда. Тільки тут об'єктивні причини.

— Та киньте ви ці об'єктивні причини. Це вже застаріло. Ви краще подумайте, що ви тут робите. Ви ж ганьбите всю залізницю. Та хіба після цього ваша станція достойна носити пролетарську назву «Червоний шлях».

— Який «Червоний шлях», де «Червоний шлях».

— Та що ви дурня... «Червоний шлях» це ж назва вашої станції.

— Нашої станції — аж підскочив нач.— Що з вами, товаришу. Перехреститься. Наша станція вже 30 років як зветься «Неплюєвка» розумієте «Неплюєвка». А «Червоний шлях» ви проїхали. Це за два перегони від нас. Гей, Філіпчук. Мерщій подай паротяг для товариша ревізора.

— Дозвольте, та ви ж самі казали...

— Це непорозуміння. Трагична помилка.

І відпихнувши спантеличеного ревізора в новісінький паротяг, він радісно зареготав.

— А я, дурень, все слухаю й слухаю: про що ви говорите. Гадав що про нас, а ви про «Червоний шлях». Ну, зараз виправимо помилку. Філіпчук. Шпар, без пересадки до «Червоного шляху». Рушай... Прощайте, товаришу ревізоре, прощайте...

М. Жарт

ВЕСІЛЛЯ СВІРСЬКОГО

Старшина конного резерву міліції (Дружковка) Свирський їздив на міліцейських конях за 15 клм. одружуватися. У проводирі він з собою взяв кінного міліціонера, а щоб ніхто без дозволу не зайшов до приміщення його коханої, виставив пост.

Що було б, коли б Свирському заманулося стати многоженцем. Чи вистачило б у Дружківці міліціонерів, щоб пророзставляти пости (про коней ми вже й не згадуємо). Але як добре почували б тоді себе місцеві вуркагани...

ДЕРКАЧЕМ

Максим Тодосович

Так наказує робітникам величати себе директор другої цегельні, що в с. Сиваш Олексіївського району. Чим же ще знаменитий Максим Тодосович. А от чим.

У заводській кватирі мешкало два робітника. Одного разу у лютий мороз директор запропонував їм звільнити кватирю за 24 години. Коли ж робітники відмовилися виконати цей «наказ», директор звелів водовозу не давати їм води, а завідателю їдальні — обідів.

«Червоний перець» вирішив був дати наказ самому директорові: «за 24 години... порозумнішати». Але зтямився. Поперше, директор може привереднути і не підкоритися цьому наказові, а подруге... не всі накази можна здійснити.

ОХ, ТИ ДОЛЕ...

Завідатель сельбуду ст. Переїздна — Набоков — часто замикає сельбуд та йде додому, мовляв, у нього там багато роботи. Приходять гуртківці і їм доводиться, спіймавши облизня, іти додому. Одного разу вони вирішили перевірити, як то Набоков працює дома. Пішли до нього й побачили: сидить Набоков з якоюсь дівчиною і жалібно співає: «Ох, ти доле моя, доле»...

Справді, ледача доля у Набокова. Візьмуть його за білі рученьки, виведуть на вулицю і скажуть:

— Маємо честь кланятися, громадянине Набоков. Ходового вам вітерця...

НАЧАЛЬСТВО ПРИЇХАЛО

Недавно ст. Коростень відвідало районне начальство — НЗ Сметанін. Поживши на станції декілька днів, Сметанін захотів поїхати до Києва. Перший поїзд іде о 6 год. 17 хв., але не вставатиме ж так рано начальство. Поїзд відмінили і призначили другий — на 10 г. 40 хв. Подали поїзд, але Сметаніна нема. Заманулося їм прибути, тільки, об 11 г. 5 хв. І поїзд пішов з запізненням на 25 хв. Через усе це 50 вагонів стояли протягом 5 год., і був порушений графік поїздів.

Залізниця уперто бореться проти нехлюйства і тюхтійства, бореться за безперебійні роботи транспорту. Чи знає про це НЗ Сметанін? Коли знає, висловлюємо йому свої співчуття, але за наслідки не відповідаємо.

КОНФУЗ

Кирило Трохимович Мичка голова Скалозубівської сільради почував себе так зле, як ніколи раніш. Він нервово крокував із кутка в куток, підсмикував час - од - часу широке ґаліфе, що сповзало чомусь донизу й уперто думав. Шість чоловіка президії сиділи мовчки за подзьобаним та подряпаним столом і напружено слідкували за кожним його кроком.

Нарешті Мичка спинився посередині кімнати, витер вишиваною хусточкою чоло, висякав на підлогу носа, підтер його злегенька тією ж хусточкою, пильно обвів очима президію й промовив:

— Думати довго не доводиться. Зараз же треба скликати загальні збори й поставити питання руба: так, чи так!..

—Воно, звичайно, так,— озвався один член президії.— Тільки сьогодні зборів скликати не можна...

— Чому? — запитав здивовано голова.

— А тому що вчора, як ви поїхали в район на нараду, до нас прибули якісь баби, буксирщики чи що з сусіднього села й призначили на сьогодні збори наших жінок. А я так думаю, що без жінок буде не зручно збори проводити, а зривати їхні збори — теж якось не теє...

— То пусте,— махнув рукою Мичка.— Жінки хай собі збираються, а ми й без них обійдемось. Ви зараз розходьтеся й накажіть виконавцям, щоб загадали всім на шосту годину вечора — от і все.

Члени президії один за одним посунули з сільради, а Мичка сів до столу й почав обмірковувати тези своєї промови.

Та скільки він не намагався систематизувати свої думки, занотувати хоч щонебудь у бльокнота, вони розбігалися, як наполохані вівці, а в ухах йому ввесь час гуло: «Злочинне, опортуністичне покладання на самоплив... опортунізм на практиці самого найгіршого ґатунку»...

Це так говорив учора на районній нараді голова Райвиконкому про його роботу. Так і в протокола записали. І невже йому доведеться тепер помирати з цією ганебною плямою.

— Ні! — Грюкнув Мичка кулаком по столі. — Я доведу, сьогодні ж доведу, що я не опортуніст.

І схопившись із - за столу, енерґійними кроками попрямував із сільради.

Збори відбувалися в залі сельбудинку. Було парко, млосно. Громада притамовано гула, мов хрущі травневого вечора. На кону поважно крокував Мичка, непомітно підсмикував ґаліфе, запитував у зборів і сам же відповідав:

— Засівного пляна ми не виконали? Не виконали! А хто винен? Одноосібники, що погано підготувалися до сівби. Знову ж — взяти колективізацію... Чому в нас вона стоїть на одній точці й ніякого тобі зрушення не помітно? А тому, що одноосібники злочинно недооцінюють ваги й значення колективного руху. А хто дав наказа сільраді суцільно колективізувати село до другої більшовицької сівби, хто — питаю вас? Ви ж самі дали такого наказа, коли вибирали мене. Так скажіть мені: навіщо ж ви чекаєте, чому злочинно, по - опортуністичному покладаєтесь на самоплив, чому не виконуєте наказа виборців?! Весна минула, вже й жнива на носі, а ви й досі чухаєтесь. Я кінчаю гаслом: За суцільну колективізацію, за ліквідацію куркульні як кляси!

Коли замовкли бурхливі оплески, з гурту підвівся поважний колгоспник.

— Дозвольте мені одне запитання,— промовив він, простягнувши руку в бік президії.

Мичка кивнув головою на знак згоди.

— Я хочу запитати в товариша голови... Ось ви сказали, що одноосібники злочинно недооцінюють ваги колективного руху. А що робила сільрада, яку масову роботу провела серед них? А чому ж ви, товаришу, як наш голова, не подаєте прикладу, чому ви й досі не вступили до колгоспу?

Мичка знияковів на мить, знітився, наче проковтнув живу муху. Але зараз же опанував себе, відповів:

— Моє діло, товариші — загальне керівництво. Тоді як вас усіх залучу до колгоспу, виконаю директиву уряду й настановлення партії — тоді й сам запишуся. За мною зупинки не буде... Я гадаю, що запитання таке не по существу й пропоную зараз же розпочати запис до колгоспу. Хто перший — підходь! Ну, Гаврило, пишись, чого думаєш?

— Та я...— ніяково обізвався Гаврило,— я нічого не маю проти колективізації. Але... ви ж знаєте мою жінку .. Вона весь час гальмує мене...

— А ти, Прохоре, чого чухаєшся? Чи може й ти боїшся жінки? — закликав далі голова.

— А таки так... Поправді, той — моя жінка вередує... Несвідомість... не хочеться конфлікту заводити,— відповів Прохір.

— Товариші,— підвівся знову колгоспник.— Я пропоную цю справу обміркувати разом із жінками. Зараз, як мені відомо, відбуваються жіночі збори, де також обговорюють цю справу. Давайте підемо до них. Чи запросимо їх до себе, послухаємо їхні думки, щоб не стикати більше на жінок.

Збори загули, як молотарки на колгоспівському току. Довго сперечалися й нарешті ухвалили послати до жінок делегацію, яка б довідалася про їхню думку щодо колективізації та доповіла б про все на чоловічих зборах. До складу делегації обрали Гаврила, Прохора та ще одного члена президії — чесного одноосібника.

На дворі делегація ухвалила йти поза городами, бо там більше холодку.

Коли зійшли на Прохорову леваду, Гаврилові схотілося запалити.

— Може перекуримо цю справу? — запитав він товаришів.

Спинились, запалили. Постояли якусь хвилину. Гаврило присів. За ним і Прохір спустився на травичку. За кілька хвилин вони вже всі три сиділи на траві під вербою, а ще пізніше — лежали, витягнувши ноги.

— Як ви думаєте,— промовив Гаврило,— жінки наші не підкладуть нам свині — у колгосп часом без нас не записалися?

— Не знаю як твоя, а моя без моєї згоди не піде,— відповів Прохір.

— О моя теж не піде без мене! — впевнено виголосив член президії.— Як скажу — так і буде.

— Виходить — вони не можуть без нас резолюції винести, щоб, значить, у колгосп?.. запитав знову Гаврило.

— А вже ж ні,— авторитетно ствердив член президії.

— Ну, а коли так, то й ходити до них нічого. Посидимо тут, тоді повернемося й доложимо, що всі жінки в один голос проти. Чи так?

Прохір та член президії погодилися з Гавриловою пропозицією. Вирішили повернутись назад як трохи стемніє.

В залі сельбуду було напівтемно, ґадушливо й тісно. Делеґація насилу протовпилася до сцени. Член президії, не спитавши навіть дозволу на слово, зразу ж почав на цілу горлянку:

— Ми — делеґація, побувавши на зборах у жінок, виявили, що жінки всі, як одна, проти суцільної колективізації. Жінки просили передати вам що...

— ... Що вони нам теж забороняють писатися — підхопив Гаврило.

В залі запанувала надзвичайна тиша. Але не надовго. Хтось хихікнув у передніх рядах, а далі ще хтосьприснув у жменю — й раптом заля вибухла реготом. Делеґати не могли збагнути, що трапилось. І лише коли принесли засвічену лямпу, делеґати помітили, що заля рясніла різнокольоровими жіночими кохтинами та хустками, а на сцені над президією галасував плякат: «До жнив жодного бідняка та середняка в Скалозубівській сільраді поза колгоспом». Делеґати розгубленими поглядами блукали по залі. Непорозуміння з'ясував Мичка.

— Стався невеличкий канфуз,— промовив він до делеґатів.— Поки ви там десь ходили, жінки ухвалили суцільно колективізуватися й прийшли нас на буксир взяти. Зрозуміли?

Мичка радий, що все сталося так до ладу, задоволено посміхнувся, підтягнув ґаліфе тримаючи руки в кишенях, і закрив збори.

О. Грищенко

Мал. Самума

У Латвії на міністра без портфеля призначено руського білоеміґранта Трофімова.

Нарешті підЛАТАвся *)

---

*) Лата — латвійська монета

А В МЕНЕ ЗАПИТАННЯ!

(З архиву Перцю)

Коли начальник дирекції Південної залізниці т. Ліфшиць їздив у Москву**) адміністрація станції Харків моментально одягла всіх провідників московського поїзда у нові форменні пальта та картузи. Нехай, мовляв, службовці своїм брудним та заялозеним виглядом не хвилюють відповідальне око начальства. Коли ж поїзд привіз директора знову в Харків, всю цю парадну амуніцію відібрали й заховали в цехавз до наступної урочистої подорожі. От з приводу цього «Червоний перець» і має запитання: чому залізничні підлабузники гадають, що тільки начальству подобаються добре одягнені залізничники? На нашу думку, це подобається взагалі всім, навіть невідповідальним пасажирам не говорячи вже про самих залізничників.

Перець

В ч и т е л ь. А ну тепер ти, Цвях! Якщо збудували, ну, скажімо Верхівцевську рудосортувальну станцію і не закріпили як слід рейок на 1, 2, 3, 4, 5, і 6 коліях, що вийде?

Ц в я х. (здивовано) Показовий суд.

* *

В ч и т е л ь. З Дніпропетровського до Верхівцевої (68 клм) їхали: тонна в'язального дроту 10 днів, вагон труб 9 днів, а вагон стовпів 17 днів. Товаришу Оливо скільки буде?

О л и в а. Три місяці без суворої ізоляції

**) В грудні 30 р.

Відповідальний редактор Л. Ахматов

Видає „Робітнича газета Пролетар“

Укрголовліт № 144-жб. Перша книжкова фабрика ДВОУ — УПП ім. Г. І. Петровського. Зам. № 4362. Тираж 96.000

ОСТАННЯ РАДІСТЬ

Мал. В. Брискіна

— Дивись: „граф Цепелін“ летить на землю Франца-Йосипа. І все це на радянській території. Тепер, Аграфено, більшовикам кінець...